

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

Dvbivm I. An divisio Vniversalis in quinque vulgata Vniversalia concretim
sumpta, sit Generis in Species.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95346)

TRACTATUS III.

D E

POST-VNIVERSALIBVS:

1. **M**ULTI de Post-Vniversalibus nihil agunt; vel certè, quia illa, Ante-Vniversalia fecerunt; vel fortè, quia de illis, inter Vniversalia in Specie, discenda insinuarunt: nos verò ubique ad faciliorem doctrinæ intelligentiam attenti, hic Post-Vniversalia, utpotè nonnisi Vniversalibus post-intelligibilia, tractamus.

DISPV TATIO VNICA

De Divisione, Distinctione & numero Vniversalium.

DVBIUM I.

An divisio Vniversalis in quinque vulgata Vniversalia concretim sumpta, sit Generis in Species.

11. **A**NTÈ Resolutionem Suppono, ad Divisionem Generis in Species, tria communiter requiri. 1° ut Divisum perfectè præscindat à membris dividendibus. 2° ut membra dividendia essentialiter & univocè, id est in eadem significatione, participant divisum. 3° ut membra dividendia inter se essentialiter communi Differentiâ differant. Hoc supposito, sit

RESOLUTIO.

111. **D**ico, divisio Vniversalis in quinque Vniversalia concretim sumpta est Generis in Species.

1v. Probatur, quia illi conveniunt tria in supposito requisita ad Divisionem Generis in Species; ergo, &c. Probatur antecedens 1°, quia Vniversale non minùs perfectè præscindit à suis speciebus, quàm animal ab homine & bruto; quandoquidem nullo modo in suo conceptu formali illas includat. 2°, quia Species Vniversalis non magis potest concipi, non concepto Vniversali, quàm homo vel brutum non concepto animali. Deindè tam propriè uni Speciei & in eadem significatione conve-

nit, esse Vniversale, quàm alteri. 3°, quia Species Vniversalis inter se essentialiter differunt, non minùs, quàm homo & brutum; ergo Divisio Vniversalis in quinque vulgata Vniversalia, est Generis in Species, non minùs, quàm Divisio animalis in hominem & brutum.

v. Objicies tamen 1°, ratio Vniversalis priùs & perfectiùs descendit ad Genus vel Speciem, quàm ad Accidens, ergo non est univoca ad suas Species. Probatur antecedens pro 1^a parte, scilicet quod priùs; quia Accidens priùs descendit ad ea, quibus identificatur, videlicet ad albedinem & nigredinem, respectu quorum est Genus; ad hoc & hoc Accidens, respectu quorum est Species; quàm ad ea, quibus non identificatur, scilicet ad hoc & hoc subiectum, respectu quorum est Accidens. Probatur pro 2^a parte, scilicet quod perfectiùs; quia Differentiâ Speciei & Differentiâ est perfectior Differentiâ Proprii & Accidentis, ergo, &c.

vi. Respondeo 1°, distinguendo antecedens pro 1^a parte: ratio Vniversalis priùs prioritate quâdam dignitatis relucente in ipsa ratione communi Vniversalis, descendit ad Genus & Speciem, quàm ad Accidens, nego antecedens: priùs prioritate dignitatis relucente in ipsis Differentiis contrahentibus, concedo antecedens; sed sicut illa dignitas, non secus ac ipsæ Differentiæ contrahentes, est omninò extrâ conceptum formalem rationis communis Vniversalis; ita non potest impedire ejus univocationem. Ad probationem antecedentis, etiam distinguo, Accidens priùs prioritate objectivâ & rei, descendit ad ea, quibus, &c. & consequenter ad Genus & Speciem, quàm ad hoc & hoc subiectum, & consequenter, quàm ad Accidens, conce-

concedo: prius prioritate cognitionis taliter vel taliter uniuerſificantis, nego; id enim eſt merè contingens: ab intellectu enim cognoscentis pendet hoc vel illud Uniuerſale, prius vel poſterius fabricare.

VII. Reſpondeo 2º, diſtinguendo antecedens pro 2ª parte ut antè: ratio Uniuerſalis perfectius perfectione quãdam maiore relucente in ipſa ratione communi Uniuerſalis, deſcendit ad Genus & Speciem, quàm ad Accidens, nego antecedens: perfectione quãdam maiore relucente in ipſis Differentiis contrahentibus, concedo antecedens; verùm id etiam contingit in diſiſione ſubſtantiæ in Deum & Angelum, animalis in hominem & brutum, quæ tamen, eo non obſtante, eſt univoca. Sic patet ad id, quod ulterius obijci poſſet, videlicet tria prima prædicabilia prædicari eſſentialiter, duo poſteriora accidentaliter: id enim ſpectat ad Differentias ipſorum contrahentes rationem Uniuerſalis; nam, ex ratione ſua generica, omnia prædicantur eodem modo.

VIII. Obijcies 2º Genus eſt magis Uniuerſale, quàm Species, ergò Genus & Species non participant univocè rationem Uniuerſalis. Probatur antecedens, quia Genus de pluribus prædicatur, quàm Species, ergò, &c.

IX. Retorquetur Argumentum in brutum, quod de pluribus prædicatur, quàm homo; animal tamen, eo non obſtante, eſt Genus ad hominem & brutum.

X. Reſpondeo, negando antecedens, ad ejus probationem, admiſſo antecedente, nego conſequentiam; quia ex antecedente, tantum ſequitur, Genus materialiter & extrinſecè eſſe majus Uniuerſale quàm ſit Species, ſicut brutum eſt materialiter & extrinſecè majus animal, quàm homo, in quantum eſt diſiſibile in plures Species, quàm homo; non verò formaliter & intrinſecè magis Uniuerſale; quia non eſt magis unum aptum prædicari de multis, (ad quod parum refert, an illa ſint duo tantum vel mille) quàm Species: ſic enim, licet linea tripedalis ſit materialiter major, quàm bipedalis; non eſt tamen formaliter & intrinſecè magis linea; quia hoc magis non ſumitur à majori quantitate, ſicut illa majoritas; ſed à pluribus prædicatis lineæ eſſentialibus, quæ ſunt in utraque eadem indiſiſibiliter.

D V B I V M I I.

Quomodo diſtinguantur inter ſe quinque allata Uniuerſalia abſtractivè ſumpta.

XI. Antè Reſolutionem Suppono 1º, ſenſum dubii eſſe, quomodo diſtinguantur inter ſe 1ª intentio formalis generificans, ſpecificans, Differentialificans, &c.

XII. Suppono 2º, illas 1ªs intentiones formales poſſe dupliciter conſiderari. 1º ex parte objecti ſui. 2º ex parte modi, quo objectum ſuum repræſentant. His ſuppoſitis, ſit

R E S O L U T I O I.

XIII. Dico 1º Genus, Species, Differentia & Proprium abſtractim ſumpta, ex parte objecti ſui, inter ſe non diſtinguuntur, bene autem ab Accidente, non tamen neceſſariò.

XIV. Secunda pars Reſolutionis patet; quia ſaltem major pars eorum, quæ prædicantur ut Accidens 5um prædicabile, diſtinguuntur realiter ab objectis quatuor primorum prædicabilium, utpotè ab illis tamquam ſubjectis realiter ſeparabilia, ergò, &c.

XV. Probatur 1ª pars, quia ſicut Petrus & Paulus concepti per ordinem ad ſenſationem, ſunt animalitas & Genus; per ordinem verò ad ſenſationem & ratiocinationem, humanitas & Species; per ordinem ad rationem præciſè, rationalitas & Differentia: ita concepti præciſè per ordinem ad riſum, ſunt riſibilitas; & ut ſimilis naturæ, ſunt ſimilitudo & Accidens 5um prædicabile, & ſic eſt de quolibet alio Accidenti Metaphyſico, ergò, &c. Hinc Tertia pars patet.

R E S O L U T I O I I.

XVI. Dico 2º. Genus, Species, Differentia, Proprium & Accidens abſtractim ſumpta, ex parte modi, quo objectum ſuum repræſentant, ſunt Specie diverſa.

XVII. Probatur conſuſio; quia 1ª intentio formalis Generis, eſt repræſentatio tam conſuſa Petri & Pauli v. g. ut ſolum appareat pars materialis eſſentiæ Uniuerſalis eorum; Speciei verò, ut appareat quidem tota eſſentia Uniuerſalis eorum, ſed ſine hæccitatibus, ly ſine tenente ſe ex parte actus; Differentiæ, ut appareat tantum pars formalis eſſentiæ Uniuerſalis eorum; Proprii, ut appareat tantum proprietas; Accidentis, ut appareat aliquid negabile de eſſentia eorum, ac per conſequens illi contingens; ſed hi modi ſunt valdè, imò & Specie, diverſi, ergò, &c.

R E S O L U T I O I I I.

XVIII. Dico 3º, Uniuerſale Concomitans abſtractim ſumptum, ex parte modi, quo objectum ſuum repræſentat, Specie diſtinguitur à Genere, &c. Probatur, quia Uniuerſale Concomitans, neque ut Genus, neque ut Species, &c. objectum ſuum repræſentat; ſed ſic ut de multis, Eſſe unum aptum prædicari de multis, tamquam pars materialis eſſentiæ ſingularis; quod nulli eorum, ut tali convenit, uti manifeſtum eſt ex toto Tractatu præcedenti de Ante-Uniuerſalibus, ergò, &c.

Adde tamen Uniuerſale Concomitans non diſtingui realiter à tribus primis Uniuerſalibus: ſed ſola ratione, & ex parte modi quo objectum ſuum realiter idem repræſentat. Pro ſolutione autem multarum objectionum fallacium, quæ hic & in toto Porphyrio fieri poſſunt, tres ſequentes Claſſes diligenter perpende.